

SISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban évenként:
Egész évre ..... 16 k.
Negyedévre ..... 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 ..
Vidékre postán száHHva:
Egész évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

*Politikai
napilap*

Megjelenik minden nap, ahétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 261. szám.

Nagyvárad. Csütörtök 1913. november 13

Népnymor.

Magyar népnymor, vagy magyar népnymoruság. Ez közgazdasági értelemben létező specialitás. Nem csoda, amikor itt minden és mindenki csak a politika efener értékű jelszavai után indul és egyebet sem tesz, az egészen hivatalos, félhivatalos és a semilyen hivatalos tényező, mint leszavalja honmentő ideáit, meghallgatja az ellenvéleményeket, majd meg azokkal vitázik és így mulik év az esztendőre és mindig beljebb viszi az elgyengült és lerongyolt tétován és gazdasági vezetés nélkül élő magyarságot a nyomor és kétségbeesés mocsaraiba. Csak e kétségbeesett helyzetben, majd csak azt kell mondanunk, hogy a kivándorlás a nyomorgók egyetlen panaceaája. És a kivándorlás az idegen földről mihamarább pénzt is küldenek megtakarított dollárjaikból, úgy hogy a munkátlank itt-hon maradt százézei, mint a lidérc-tüzet úgy bámulják meg a fényes pénzdarabokat és mihelyt tehetik még furfanggal is itthagyják ezt a vergődő és munkátlanságra kárhozott országot. Ha a „Volturnó“ rémes tüze nem világított volna reá száznylevan ilyen elkeseredett haladó magyarra, kiket hivatalosan „engedélyezett“ utirányok ezernyi utasain kívül, ezuttal a halálba hajóztatott az idegen hajóstársaság, ha nem is ösmernők a magyar vérvesztésnek ijesztő statisztikáját: akkor is megdöbentő és közvetlenebb képet szemlélhetünk. Induljunk utnak. A magyar városok, a gazdasági centrumok, az élet, az erő, a vagyon állítólagos vidéki főfészkeibe és ott látjuk a magyar nyomort a

legmesztelenebb valóságában. Debrecenben, Nyiregyházán csak úgy ödöngenek a munkátlank ezrei, mint akár Budapesten, Nagyváradon vagy Kisujszálláson. A felvidék és az ország ama kisebb centrumaiban, ahol egyébként sem sok a munkálatom és a gazdasági élet végtől-végig elhanyagolt, a nyomorgás általános.

Hogy sikító és az egész ország helyzetére ténfergő és segítésre szoruló, nyomorgó millióira beszédesen világító egy példát hozunk fel csak: megemlítjük Debrecent. A magyar „Kánaán“ e leggazdagabb városában, ott a burnusz nem lázadó éhes munkanélkülit hord a hátán, gazdasági nyomor közepette könnyű kitalálni, hogy az ország szegényebb, pedig minden helye szegényebb, mint Debrecené, vidékein milyen kétségbeejtő a munkanélküliség és az ezzel járó népnymor. Népnymor. Ez nem egy új szó. Ez csak egy mindjobban elfajult gazdasági állapotnak, még pedig a magyar nép állapotának az egyedüli helyes meghatározása.

A feszülten várakozó nyomort ma még hálás segítő faktorrá lehet emelni. Mert jóllakik, majd humánusabb megértés és szociális érzékű törvényalkotás mellett, meg is izmosodik és munkájával gyarapítani fogja a másként szétkallódó nemzeti vagyont is. De késlekedni nem szabad. Fontosabb és előbbre való feladatok nincsenek is. Itt az orvos, a gazdasági orvos hozzáértéssel és gyors operatív beavatkozásával kell fellépni. Az állam halladéktalanul kezdjen munkaakciót. A közutak eléggé elhanyagoltak. A megyék és városok azon módon. Nem későn,

nem később, de azonnal. Mindegyik sok a megkezdett beruházkodás. És sehol semmi munka. Ezt a stagnálást központi, garanciális intézkedésekkel ki kell lendíteni mérés ivelésű általános munkálkodásba. Az élet nem állhat meg. A közeledő tél különben még réme-sebbé teszi azt a népnymort, amelynek lecsillapodását hovatovább már nemcsak a humanizmus, hanem az államérdek is parancsolóan követelik.

Romboló tüzeket nem szítani, hanem oltani kell.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 12.

Beöthy Pál elnök megnyitván az ülést, **Rakovszky** Iván előadó elfogadásra ajánlja a vármegyei tisztújítás elhalasztásáról szóló javaslatot.

Szabó István (nagyatádi): Ennek a javaslatnak az a célja, hogy ez idő alatt államosítsák a vármegyei közigazgatást és a tisztviselőket kinevezzék. Már pedig ha ez a célja, akkor az újabb jogfosztást jelent. Ők ugyan Somogyvármegyében nem panaszkodnak, de úgy hallja, hogy más helyeken a szolgabírák és tisztviselők basáskodnak. Hogy jobban fognak basáskodni, ha kinevezettek és nem választottak lesznek. Nem fogadja el azt az elvet, hogy a nemzetiségiek előnyomulása végett kell az államosítást megcsinálni, mert ez a magyar kisgazdák visszaszorítását is jelenti. A javaslatot nem fogadja el.

Tisza István gr. miniszterelnök: Reflektál Szabónak a szolgabírókról mondott szavaira. Tartozik az ország törvényhatósági tisztviselőinek azzal, hogy e vádat visszautasítsa. A tisztikar teljes odaadással teljesíti kötelességét. Utóvégre mindenütt vannak kivételek, visszaélések, ezeket meg kell törölni. Az államosítás nem fogja megfosztani a népet jogaitól, sőt a közigazgatásra fokozódni fog a befolyása, mert egyes

Patkányok, házi és mezei egerek

kiirtására legjobb és legbiztosabb szerek a

MURIS készítmények,

mely más háziállatokra teljesen ártalmatlanok.

Kapható a főraktárban:

FARKAS ISTVÁN

Apolló drogériájában

Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/b. Telefon 13-02.

testületek révén lesz befolyása, melyekből közvetlen bizalmi férfait fogja beküldeni. Nem volna célszerű most a tisztújítást megéjteni, mikor ugyanis egy év alatt bekövetkezik az államosság.

Szabó István kijelenti, hogy ő nem támadta a tisztviselőket, sőt elismeri a somogy megyei tisztikar kiválóságát.

Tisza ezt szívesen vette tudomásul.

A Ház ezután a javaslatot elfogadta.

Holnap tárgyalják a körjegyzők és községi jegyzők illetményeiről szóló javaslatot.

Interpelláció.

Vio Antal interpellálja a belügyminisztert, mert a kormány törvényellenességet követett el, mikor felfüggesztette Fiume autonómiáját s mindez azért, mert Fiume nem járult hozzá a határrendőrségi törvény felállításához. Kérdi, hajlandó-e a miniszter megszüntetni a város és a kormány közti viszálykodást?

Tisza István gr. miniszterelnök: Ohajtja, hogy a harmónia helyreálljon Fiuméba, de viszálykodás Fiume és a magyar kormány közt nem lehet. Ha Fiume vagy teljesíti kötelességét s akkor rend lesz, vagy nem teljesíti s akkor a magyar állam él a maga jogával, — de viszálykodás nem lehet. (Élénk helyeslés.)

A magyar állam kereste a jó viszonyt a fiumei olaszokkal, de figyelmezteti a fiumeieket arra, hogy úgy viselkedjenek, hogy a magyar állam, mely annyi áldozatot hozott Fiuméért, arra a tudatra ne ébredjen, hogy egy illúzióval szegényebb lesz. Nem lehet hinni a fiumeiek olyan törvénytöréseit, hogy Fiumének joga van a magyar törvényeket felülbírálni. — Mi történt? — A reprezentanza fegyelmi ügyből kifolyólag határozottan szembe helyezkedett a magyar kormánnyal, — mi következett ebből? Fel kellett oszlatni a reprezentanzát. Az ügyeket vihette volna tovább az állandó tanács. De nem tette. Sztrájkba léptek. Erre következett a kormánybiztos kiküldése. Ez nem autonómia felfüggesztés. Reparálták az autonóm közegek mulasztását. Majd ha megválasztják az új reprezentanzát, újra a régi rend lesz. Mi a mi nyugalmunkból a Fiume lakossága iránti szimpátiánkból nem engedjük magunkat kizavarni. Tartsák meg a fiumeiek a statutumukat s akkor sohasem lesz bajuk a magyar állammal.

Az ülés vége délután 2 órakor ért véget.

Béke Törökország és Görögország közt. A görög és török békedelégátusok tegnap délután tartották utolsó ülésüket és pontonként megszövegezték a békeszerződés rendelkezéseit. A főbb intézkedések ezek:

A háboru előtt fennállott szerződéseket és koncessziókat ismét érvénybe léptetik s ezzel egyidejűleg azok, akik a háboru idején vétségeket követtek el, általános kegyelmet kapnak. Görögország új területén a mohamedánok görög alattvalókká válnak, ha három éven belül nem kérik, hogy török állampolgárok maradhassanak. Ebben az esetben kötelesek kivándorolni Görögország területéről. Az új görög területen lakó mohamedánok vagyona eltulajdoníthatatlan. A szultán és török uralkodóház tagjainak magánbirtokait a görög állam elismeri. Az állami birtokok tulajdonjoga felett a hágai bíróság fog dön-

teni. A hadifoglyok ellátásának költségeit a hágai békebíróság ítélete alá bocsátják, de a török hadifogly tiszteteknek kifizetett összegeket a porta tartozik megtéríteni. A háboru előtt elkobzott görög hajókat vissza kell adni és Törökország tartozik a kárvallottak veszteségeit pótolni. Külön szakasz rendelkezik a muftik bírói hatásköréről, a vakföbirtokok sérthetlenségéről. A tized megszűnt, de ha a mohamedán mecsetek, kolostorok és papi szemináriumok nem képesek a ma'ruk erejéből viselni a fentartási költségeket, akkor Görögország pótolja a hiányzó összeget. A Szalonikiban zsákmányolt ágyuk és fegyverek tulajdonjoga felett a hágai döntőbíróság fog határozni.

Kossuth állapota válságos.

A nagybeteg pártvezér állapota tegnap óta nemhogy javult, de az orvosok kijelentése szerint válságosra fordult.

A beteg az elmúlt éjszakát nagyon nyugtalanul töltötte. Hirtenstein és Révész doktorok állandóan betegágya mellett tartózkodtak és mikor Kossuthnak többször hányingere volt, Herczel báró professzort is a beteghez kérték, aki az éjszaka folyamán négy ízben látogatta meg a beteget.

A betegség e szomorú változásában csak egy vigasztaló momentumot látnak az orvosok, hogy láz nem lépett föl. Viszont gen aggasztó jelenség a gyöngye szívűködés.

A bélműködés sem volt egészen rendes. A beteg igen kevés táplálékot vesz magához, ami nagy erőhianyatlást idéz elő. Minden jelenség arra vall, hogy Kossuth állapota válságos.

*

Féltiz órakor érkezett meg Apponyi Albert gróf és Kossuth Lajos Tódor, akik rögtön bementek a beteg szobájába Herczel tanárral. Pár pernyi időzés után távoztak. Kossuth állapotának hirtelen rosszabbodása konsternálta Apponyit és Kossuth Lajost.

*

Tíz óra után Herczel és Müller tanárok újabb konziliumot tartottak.

Apponyi munkatársunknak kijelentette, hogy Kossuth nagyban érdeklődik a politikai események iránt.

Apponyi ezután kijelentette, hogy Kossuth állapotában határozott hanyatlást észlelt. Alig tud beszélni.

— Éppen ezért — folytatta — csak néhány percig időztem nála.

*

Háromnegyed 10 órakor érkezett Benyovszky Sándorné grófné. Megdöbbenve értesült már lenni a portánál a szomorú fordulatról.

Az előcsarnokban Kossuth Lajos Tódor és Pallay megerősítették a szomorú hirt, a grófnő erre hangos zokogással hanyatlott egy zsöllébe.

Az új szervezés a városházán.

A tanács javaslata.

Nagyvárad város tanácsa tegnap folytatta az ad hoc bizottságnak a tisztai állások újjaszervezésére és új állások rendszeresítésére vonatkozó javaslatának tárgyalását.

Az ad hoc bizottság a tisztai orvosok számát egygyel szaporítani akarja, de a magángyakorlattól eltiltaná a jövőben a tisztiorvosokat. A halottkémnek teendőit a tisztiorvosok végeznék. Az új orvos látná el a járványkórházi teendőket.

Dr Mayer László v. főorvos a magángyakorlat eltiltását a törvényvel ellenkezőnek, a közegészségügyre károsnak tartaná. A halottkém teendőket és a járványkórházi dolgokat a tisztiorvosok elláthatnák. A 4-ik tisztiorvosi állásra szükség van.

Gerő Ármin helytelennek tartja, hogy még most is csak három városrésze van osztva Nagyvárad, holott legalább négy kerületre kellene osztani s így 4 kerületi orvos látná el a közegészségügyet. Így a külső periferiákra is jutna orvos. A halottkémek továbbra is hagyassanak meg.

Dr Thury László felvetette az iskolaorvosi állás szervezését, amelyet az iskolaszék kért. A halottkém állások beszüntetése helyes és megtakarításokkal jár.

Lukács Ödön szükségesnek tartja a negyedik tisztiorvosi állást, de az a járványkórház teendőit is lássa el. Az iskolaorvosi állás szervezésére még ráérünk később is.

A tanács az ad hoc bizottság javaslatához képest a 4-ik tisztiorvosi állás szervezését elfogadta, akként, hogy a kerületek szaporításával kerületi orvos legyen az illető új orvos; az eddigi halottkém rendszer megmarad, a járványkórház dolgát pedig kikapcsolták.

A járványkórházi felügyelő fizetésemelés iránti kérelmét nem teljesítették.

Nem fogadta el a tanács az ad hoc bizottság azon javaslatát, hogy a rendőrséghez két új fogalmazó jöjjön és pedig az egyik a közigazgatástól, a másik pedig egy gyakornoki állás átszervezése folytán.

Helyesléssel fogadta a tanács az ad hoc bizottság javaslatának azon részét, hogy az eddigi 2 detektiv helyett 7 ilyen állás szerveztessék és pedig 5 rendőrellenőri állás megszüntetésével.

Elfogadták továbbá a pénztári tisztai állás szervezését.

A javaslat tárgyalását folytatják.

Berchtold a királynál.

Bécs, nov. 12.

Gróf Berchtold külügyminiszter tegnap délelőtt tíz órakor külön kihallgatáson volt a királynál. Berchtold az albán kérdései referált.

TELEFON 10-70.

LIFT.

TELEFON 10-70.

MODERN FOTOGRAFIA D A J K O V I T S
SPECIALISTÁJA Nagyvárad. Sas-palota.

Megalakul a „Kath. Népszövetségi Otthon.”

A nagyváradi Katolikus Népszövetség tegnapi csoportvezetői értekezlete nevezetes határozatot hozott: kimondotta, hogy megalakítják a Katolikus Népszövetségi Otthont.

Az értekezők mindenképp megállapították, hogy a rendelkezésre álló idő rövidsége dacára igen szép számmal jelentkeztek tagok. Sokan — bár egyelőre csak jelentkezésről volt szó — már az első havi tagsági díjat önként befizették, sőt olyan lelkes tagok is akadtak, akik egy évre előre kifizették a tagsági díjat. Ez a nem várt impozáns eredmény és lelkesedés arra a határozatra vezetett, hogy a Katolikus Népszövetségi Otthont megalakítják s az új társas kör azonnal megkezdi működését, míhelyt a Katolikus Kör jelenlegi helyiségéből az új palotába költözik.

Előzetes számításokat eszközöltek a költségek tekintetében is és megállapították, hogy a várható összes kiadások föltétlenül fedezve lesznek.

A taggyűjtés tovább folyik. Tagul lehet jelentkezni akár az egyes csoportvezetőknél, akár a Hitelszövetkezetben közvetlenül, a befizetési időkből.

Megnyílt a színház a román színészek előtt.

A tanács döntése.

Váratlan meglepetésként hatott tegnap délelőtt a városi tanács döntése a román színtársulat szereplése tárgyában.

A színiügyi bizottság tudvalevőleg elutasította Erdélyi Miklós színiigazgató kérelmét, aki két estére kérte a színházat a román társulat számára.

Ezt a határozatot úgy a színiigazgató, valamint Antonescu román színi direktor nevében több váradi román fiskális megfélebbizte a tanácshoz, amely tegnap foglalkozott az ügygel.

Antonescu azt mondja felelőszébe, hogy a város nyugodt lehet, ők nem hoznak olyan román darabot, amely kellemetlen lehetne a magyarságnak. Egyben utal az idegenforgalomra, amelyből a városnak is haszna lesz. Erdélyi Miklós minden indoklás nélkül felelőszébe és kéri a helyi 25 százalékos felemelésének engedélyezését is.

Juricskay Barna referálta az ügyet és elfogadásra ajánlotta. Bordé Ferenc főjegyző az indítványt pártolja, mert elvégre a városnak respektálni kell a kormány határozatát. Már pedig a miniszter beleegyezett a román társulat turné útjába, tehát felesleges minden akadékoskodás, mert végső esetben ugyanis a miniszter elé kerül a dolog és ő megengedi.

Gerő Ármin főkapitány örvend az idegen forgalomnak és nem lát veszedelmet a románok szereplésében. A reciprocitás itt nem helyén való. Nagyváradot nem félti a román szótól, elég erős a magyar kultúra, sem minthogy két esti román propagandától megijedne vagy kárt szenvedne.

Dr Thury László főügyész érdekes kérdést vet felszínre. Eddig még egyszer sem mutatták fel a románok a sokat emlegetett miniszteri engedélyt. Csak úgy hajlandó beleegyezni a szereplésbe, ha ezt az engedélyt előzőleg felmutatják a főkapitánynak.

Egyedül Lukács Ödön szállott sikra az indítvány ellen, erősen védi a színiügyi bizottság álláspontját. A kérelmet fel sem szeltek kellőképpen, a magyarokat is elutasították, nincs is szükség az előadásokra, még a darabok címét sem merik közölni, hanem előállnak rémdrámákkal, mint azt Aradon tették. Indítványozza, hogy a játszási engedélyt ne adja meg a város.

Szavazás alá kerülén a kérdés, úgy döntöttek, hogy megengedik a két estén való vendégszereplést s a helyi felemelését, a miniszteri engedélyt fel kell mutatniok a főkapitány előtt.

A Wildburg-ügyet Kolozsvárott tárgyalják.

Illye nem vállalja az illetőséget.

Annak idején megírta a Tiszántul, hogy Kolozsvár szabadulni akar a reá nézve nagyon is kényes Wildburg báró ügytől és mindenáron azt akarja, hogy a szomszédos Kolozsmegye hozzon a dologban határozatot. Kolozsmegye árvaszéke azzal indokolta eme szándékát, hogy a báró családjának Biharban voltak birtokai, tehát idevaló illetőségű a kis báró is, aki miatt fő három hatóságának a feje.

Illyéről szerzett információk szerint a község, bár semmiféle hátránya nem lenne belőle, egyáltalán nem lesz hajlandó vállalni az illetőséget és így Kolozsmegye nem fog megmenekülni a kínos családi ügy boncolgatásától. Mint értesülünk, a község tegnap hivatalosan is elküldte az értesítést, hogy a báró már nem odaváló illetőségű.

A község azzal indokolja elhatározását, hogy Wildburg Aladárnának ezeltől 12 évvel volt Illyén birtoka, akkor azonban eladták és más vármegyében gazdálkodtak. A báró 12 év óta semmiféle adót nem fizet, tehát nem tarthat igényt az illetőségre.

Biharvármegye árvaszéke bizonyára nagy megkönnyebbüléssel fogadja a község határozatát és ennek alapján rövidesen továbbíthatja az aktákat Kolozsvárra.

Tudomásunk szerint az ügy, melyből ez a hatósági illetékeség kérdésének megállapítása keletkezett igen komoly. A házaselek

a gyermek jövőjéért indították meg az eljárást, tehát olyan ügyben, mely semmiféle körülmények között nem tűr halasztást. És ma már több mint egy hónapja telt el míg odáig jutottak, hogy megállapítsák, hogy ki is illetékes a fontos ügyben határozni.

Tény az, hogy Kolozsmegye árvaszéke nagyon jól tudta, hogy a báró családja jóval később gazdálkodott abban a vármegyében, mint Biharban, tehát az árvaszéknek minden habozás nélkül kellett volna megindítani azt az eljárást, melytől távol akarta magát tartani és amelyet most mégis csak neki kell megindítani.

Az előjelekből ítélve évekig el fog tartani az ügy rendezése és ez az ügy lesz a kolozsvári árvaszék „Szlávy-ügy”-e.

„Klerikális agitáció a jogakadémián.”

Az Uj Nagyvárad okvetetlenkedése

Az Uj Nagyvárad fenti címmel a tegnap s tegnapelőtt megjelent számaiban elkezdte, hogy a klerikális urak, meg a papok reávetették magukat a szegény jogakadémiai polgárokra s mindenáron azt akarják, hogy a katolikus joghallgatók, — „ha már az idén felbomlott a kongregáció” — Szent Imre Körben egyesüljenek. Az Uj Nagyvárad eme híradásai többrendbeli helyreigazításra szorulnak.

Való, hogy a jogakadémián Szent Imre Kör van alakulóban, hogy a mozgalom már meglehetősen előrehaladott stádiumban van s hogy a körözött ívet már harminc jogász írta alá; de nem való az, hogy a „jogakadémiai polgárokra reávetették magukat a klerikális urak és a papok”, mert az egész mozgalom az ifjuság kebeléből indult ki s az az első éves joghallgató, aki a mozgalom élén van s akit felsőbb helyről irányítanak, az Uj Nagyvárad szerint csak a jogászfifuság óhajának tett eleget, mikor megpendítette az eszmét s hiveket kezdett toborzani.

Helytelen az a híradás, mintha a Jogász-Kongregáció feloszlana. Sőt. Az idén az eddiginél erősebb kongregációra van kilátás éppen szombaton fog ez megalakulni.

S épen a Szent Imre Kör volna az az intézmény, mely a jogász kongregációval, mint teljesen különálló szervezettel karöltve munkálkodnék közös szent célok érdekében. Különbben is a megalakuló Szent Imre Kör óva figyelmeztet minden belépni szándékozót, hogy nem a felekezeti béke megbontása a célja, hanem a katolikus joghallgatók tömörítése abból a célból, hogy egységes, harcolni kész és győzni tudó katolikus ifjuságot varázsoljon a régi közönyös, magasztos eszmékért lelkesedni nem tudó diákság helyébe. Erről különben még lesz szó lapunkban, ha csakugyan valóra válik harminc jogász álma s megalakul a Szent

Gyári készlet megvásárlásából új diszes

rendkívül olcsón szerezhető be:

vas és réz ágyak

Weisz Kálmán

cégnél, Kossuth-utca 3. a Sas szálloda mellett.

Ugyanott afrik matracok mérsékelt áron kaphatók.

Imre Kör, amely most még, — hogy azzal a rég elkoptatott frázissal éljünk — embrió.

Summa summarum, az Uj Nagyváradnak hiábavaló minden jajgatása, mert ezzel a mozgalom elé gátat vetni nem tud. Hasztalan beszél tehát a dékán szemet hunyásáról, a jogászság nemtörődomségéről. Egyáltalán nem tudjuk megérteni, miért fáj neki a más ember feje. Sepergessen csak a maga ajtaja előtt.

Falusi libák és a délceg huszárcapitány.

*

Nagyvárad köztisztasági életéből veszünk az alábbi esetet.

Bodó László rendőrfelügyelőhöz feldult arccal rontott be tegnap egy tisztos iparos. Az inspekción rendőrtisztet kereste.

— Mi tetszik? Én vagyok.

— Kérem engem üldöz két hölgy. Nem tudok tőlük menekülni. Nagyon kérem a rendőrséget, hogy mentsen meg.

— Hol van az a két hölgy.

— Lent várnak a Szent László-téren.

— Na nézzük meg őket.

— De kérem álljunk meg egy szóra.

A dolog úgy áll, hogy én most hazudtam ezeknek a nőknek. Nem tudtam sehogy sem szabadulni tőlük és azt mondtam nekik, hogy várjanak egy kicsit, nekem van itt egy huszárcapitány jóbarátom, lehvom azt is. Most legyen ön az a huszárcapitány. Mert másképp elfutnak.

A rendőrtiszt belement a ravasz játékba. Lesiettek a Szent László-térre, ahol sárga száz éves rókaprémes kabátban álldogált két kacagó falusi leány. A nagymamájuké lehetett valaha, látszott rajtuk, hogy nem paraszt leányok.

Az iparos bemutatta Bodót, mint huszárcapitányt. A leányok nagyon örvendtek és azt mondták, hogy ők még soha sem láttak ilyen szép huszárcapitányt.

A szép kapitány óvatosan érdeklődött a leányok közelebbi hazája, otthona és ittlétük célja iránt. És itt meglehetősen szomorura fordult a rendőri komédia. Kiderült, hogy a két leány faluról való, molnár az apjuk s igen jó családból kerültek a várad utcára. Most már Bodó nem akarta őket sem elriasztani, sem elengedni. Felajánlta, hogy majd az ő „gazdasszonya” ad a leányoknak meleg ételt, jó ebédet s elvezeti őket a lakásáig.

A két naiv leány beugrott s boldogan követték a Körözs-utca felé az álhuszárcapitányt, aki megállt a rendőrségi kapu előtt.

— Itt lakom én kérem, mondta, s udvariasan előre engedte a hölgyeket.

A két leány összesugott.

— Nézd Tera, kaszárnyában vagyunk. Mindig kíváncsi voltam, hogy milyen lehet belül egy huszárcaszárnya.

— Az ám. Itt lakik az őrmester. Tényleg ki van írva a kapus szoba fölé, hogy „Őrmesteri lakás”.

— De nekem sok szobám van, azért erre jöjjenek, mondta a rendőrtiszt, aki intett a kulcsos rendőrnek. A leányok akkor rebentek meg, mikor meghallották a kulcsok zörgését.

Sirva fakadtak, de bizony a kóter vár reájuk. Megindult ellenük a kihágási eljárás, a tolonházba kerülnek. A szülőket pedig értesítik, hogy jöjjenek megtévedt leányaik után és igyekezzenek megmenteni őket a tisztességes életnek.

HIREK

■■■

* **Városi közgyűlés.** Nagyvárad város törvényhatósága ma, csütörtökön, november 13-án délután tartja rendes közgyűlését. Élénk és zajos lesz a közgyűlés, különösen dr. Adorján Emil indítványánál a sajtóreform ellen, amelyhez igen sokan szólnak hozzá, különösen ellenzéki részről. Még néhány más ügynél lesznek felszólalások. Ha a vita nem csap át obstructióba, valószínűleg befejezik egy nap a tanácskozást.

* **Nagyvárad tanítójelöltek tanulmányuton.** A nagyvárad kir. kath. tanítóképző növendékei Mellau István praefektus és a tanári kar vezetése alatt a vármegye alföldi részén tanulmányutat tettek. Legutóbb Sarkadon voltak, hol a cukorgyárat tekintették meg. Piek igazgató kalauzolta őket a legnagyobb előzékenységgel. A fiatal tanítójelöltek elragadtatással nézték a gyárremek berendezését és üzemét. Sarkadról Nagyszalontára mentek át, hol késő estig időztek. Szalonta nevezetességei közül megnézték a Csonka tornyot az Arany János muzeummal, a Kemény-féle baromfi telepet, a városházát, a méntelepet, majd Döme Sándor kalauzolása mellett a gazdasági iskolát, a gimnáziumot, az állami baromfi keltető telepet. A kirándulók együtt étkeztek s az esteli vonattal, sok szép tapasztalatokkal gazdagodva utaztak el Nagyszalontáról. A jövő héten még az Alföld több nevezetes vidékét látogatják meg.

* **Adomány a kondorosi templomnak.** A kondorosi kath. hívek hitbuzgóságának emeléséhez hozzájárul a díszes templom. Most újabb örömet okozott a nagyvárad káptalan egyik kiváló tagja az ottani katolikus híveknek. Ugyanis Spett Gyula nagyvárad apátkanonok a kondorosi templom oratoriuma és sekrestyéjének kibővítésére 300 koronát adományozott.

* **Mi lesz a vármegyék nyugdíj-alapjával?** A vármegyei tisztviselők alig pár hétig lesznek még törvényhatósági alkalmazottak, aztán átveszi őket az állam. Most már kétségtelen, hogy nem lesz több tiszt-

ujtás. Január 1-től vége a megyei életnek. Erre a nagy változásra még pár hónappal ezelőtt sem számítottak. Akkor még úgy rendezkedett be a megye, hogy kitudja meddig élnek mint megyei tisztviselők. Ehez képest csinálták meg az új nyugdíjszabályrendeletet is, mely a vármegyei tisztviselőknek sokkal nagyobb kedvezményeket biztosít, mint az állami tisztviselőknek. Az új szabályrendelet már fel is küldték jóváhagyás végett a miniszterhez. A miniszter intézkedése még nem érkezett le és ha le is jön, valószínűleg nem lesz semmi haszna. Januártól kezdve ugyanis már az állami tisztviselők nyugdíjtörvénye alapján léphetnek nyugdíjba a jelenlegi megyei tisztviselők. A megyén nem szívesen veszik tudomásul az állami nyugdíjazást, mert sok kedvezménytől elesnek. Így, mint hírlik, nem fogják tekintetbe venni a millenniumi évet sem. A megyei tisztviselők között sokan vannak, akik nyugdíjaztatni akarják magukat természetesen a vármegyei szabályrendelet alapján, a törvényhatóság által. A törvényhatóság nyugdíjazását ugyanis össze sem lehet hasonlítani az állammal. A törvényhatóság sok mindent tekintetbe vett és méltányosan járt el, ha valamelyik tisztviselőt nyugdíjazott. Az államnál méltányosság nem lesz, ott paragrafusok fognak diktálni, ami bizony sok tisztviselőnek jelenti a megrövidítését. A szabályrendelet az idén aligha fog leérkezni. Ha pedig januárban jön le, akkor már késő lesz. Most tehát mindent elkövetnek a tisztviselők, hogy ha lehet, még az idén megkaphassák a szabályrendeletet. Lehetséges, hogy még a decemberi közgyűlésre itt lesz az új rendelet és akkor még decemberben gyakorolhatja a törvényhatóság közismert méltányos eljárását.

* **A Népkonyha megnyitása.** Tegnap délelőtt nyílt meg az orth. izr. hitközség népkonyhája a menház-utcai helyiségben. Diósi Lajosné elnöknő vezetésével megjelentek az izr. nőegylet tagjai, ott volt a hitközség jótékony bizottságának képviselőiben Ullmann Sándor, Jungreis Ignác, Schwarc Antal és Brüder Jenő. A megnyitás ünnepélyes formák közt ment végbe s utána 200 teritőkes ingyen ebéd volt, amelyet a jelenlévő hölgyek szolgáltak föl. Ide fognak járni a váraljai napközi otthon tagjai is külön helyiséget létesítettek az iskolagyerekek, a diákság és a polgári elem számára. A rendőrség részéről Kemény L. Ignác jelent meg a megnyitáson. A rendőrcapitány köztisztaság és egészség szempontjából semmi kifogásolni valót nem talált.

* **Igazságügyi palota Nagyszalontán.** Nagyszalontán napirenden volt a panasz a járásbírósi hivatal miatt. A szűk helyiségek egyre jobban követelték, hogy megfelelő elhelyezést nyerjen a hivatal. A sok panasz végre az igazságügyi miniszterhez is feljutott és megindították a vizsgálatot a dolog mibenléte iránt. A vizsgálat meg is hozta a maga eredményét. Az igazságügyi miniszter tegnap megküldte az intézkedését Nagyszalonta község képviselőtestületének. E szerint a régi helyiség sorsa felett döntött a miniszter. A jövő 1914.

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készíttetnek

Fehér János kötszergyárában Rákóczi-ut, (Bémer-tér.)

ahol óriási választékban kaphatók: Irigátorok, fecskendők, gumiharisnyák szuszpenzoriumok, gumilepedők, vatta és mindenféle **szülészeti és betegápolási cikkek.**

Mentőszekrények nagy raktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban és kitűnő kivitelben készíttetnek. Telefon 419

Öszén már szép modern épületben nyer elhelyezést a hivatal. A miniszter a megoldást a jövőre való tekintettel készítette el. A járásbírószéket ugyanis szép kétemeletes palotában fogják elhelyezni. Az új palota a jelenlegi Korona-szálló helyén fog felépülni. Berendezése minden tekintetben méltó lesz a bírósághoz. A miniszter a bírói létszámot is fel fogja emelni. A jelenlegi bírói kar mellé még két új bírót helyez ki a miniszter. Az új épület építését már a kora tavasszal megkezdik. Terv szerint 1914. szeptember 1-én már itt lesz elhelyezve a járásbírószék.

* Új nagyváradai táblabírók.

A hivatalos lap tegnapi száma ismét új táblabírói kinevezéseket közöl. A király a nagyváradai kir. törvényszék két kiváló bíróját, Vámosy Mihály és Petróczy Zoltán kir. törvényszéki bírókat táblabírókká nevezte ki. Mondanunk sem kell, hogy ezt a kinevezést általános örömmel fogadták Nagyváradon. Vámosy Mihály a nagyváradai kir. törvényszék nagytehetségű, kiváló képzettségű büntető bírója, akinek a kinevezésével a nagyváradai kir. törvényszék bírói karának egyik legkiválóbb tagját érte a méltó és megérdemelt kitüntetés. A törvényszék legelső büntető bírója; ebben az évben nevezte ki a fiatakorúak bíróságának elnökévé, majd pedig Korn Lajos táblabíróvá történt kinevezése után ő lett az esküdtbírószék elnöke, amelynek már évek óta helyettes elnöke is volt. Tegnapi kinevezés alkalmával a nagyváradai bírói kar meleg ünneplésben részesítette a két új táblabírót, és különösen Vámosy Mihályt valósággal ellepte a gratulálók serege, úgy hogy egész nap alig győzte fogadni a sok-sok szívből jövő szerencsekívánatot.

Az igazságügyminiszter Hermann Aladár törvényszéki bírót 1914. január 1-től 3 évi időtartamra a fiatakorúak bírójává nevezte ki. — Az igazságügyminiszter dr. Barbara Széver borosjenői járásbírói törvényszéki bírói minőségben a nagyváradai törvényszékhez helyezte át.

* **Tolvaj szolgál.** Lovász István kolozsvári lakos önként jelentkezett a rendőrség kapuja alatt szolgálatot tevő Vékony Sándor rendőrnél, elmondván, hogy ő Kolozsvárra, mint bolti szolgáló volt alkalmazásban Flóra Gyula kereskedőnél. Flóra megbizta őt, hogy 97 koronáért tőzsdeárakat vásároljon, de jobbnak látta a pénzt elmulatni, s csak annyit hagyott magának, amennyivel Nagyváradra jöhessen. Megunta a kóborgást, kérte, hogy őt az elkövetett sikkasztásért tartóztassák le. A szolgát Kolozsvárra kísérték.

* **A játék vége.** Dománusz Árpád 14 éves bihariószegi iskolás gyerek többedmagával a templomba ment. Egyik pajtása felkapta őt és a levegőbe hímálta, miközben a zsebéből egy 6 milliméteres flobert-pisztoly kiesett, elsült s a golyó Dománusz Árpád orrába furódott. A sérült gyermeket be szállították a biharmegyei kórházba.

* **Tisztviselők pöre az állam ellen.** Nagykanizsáról jelentik a Magyar Kurirnak: A nagykanizsai állami tisztviselők testületileg beperelték az államot a közigazgatási bíróságnál két és háromnegyedévi lakbérükért. 1911. júliusában ugyanis az állami tisztviselőket új lakbérosztályokba sorozták, a kaposvári tisztviselők a 4. lakbérosztályba kerültek és joguk volt visszamenőleg 1908-ig bizonyos lakbérjavításra, de a kormány csak 1911. júliusától utalta ki a felemelt lakbért. Az 1908-ig visszamenő lakbér-differenciát ennek folytán a tisztviselők beperelték az államot s a közigazgatási bíróság most hozott marasztaló ítéletén kötelezte a kormányt a két és háromnegyed évre visszamenő lakbér-differencia kifizetésére.

* **A gyermekmenhelyi tankötelese.** Biharmegyében nem egy község abban a helyzetben van, hogy iskolái minden tekintetben megfelelnek a község kívánalmainak, azonban a gyermekmenhelyi gyermekek miatt zsúfoltak. A községek a törvény alapján kötelesek a tanköteles gyermekekről gondoskodni s így kénytelenek a gyermekmenhelyi gyermekek miatt megfelelően kibővíteni az iskolákat. Így van ez többek között Nagyszalontán, ahol 45 gyermekmenhelyi gyermek miatt kellett a római katolikus iskolát még egy tanteremmel kibővíteni Sárrétudvariban, ahol 97 hasonló gyermek részére épített külön tantermet az egyház. Az iskolák fenntartói most a főispán utján fordultak a miniszterhez azzal, hogy minden gyermekmenhelyi növendék után az állam 10—10 korona iskolafenntartási költséget fizessen. A kérelmeket Miskolczy Ferenc főispán tegnap pártoló véleménnyel terjesztette el a miniszterhez.

* **Lopás az ügyészségen.** Tegnap reggel Kimpán Lőrinc, a törvényszék portása meglepő felfedezésre jutott. Észrevette, hogy a bünyelt tartalmazó pincehelyiségbe betörték. Jelentette az esetet Körösi Árpád törvényszéki irodaigazgatónak, aki ismeretlen tettesek ellen lopás miatt a feljelentést megtette. Megállapították, hogy a bünyeleket tartalmazó pincehelyiség ajtaját felfeszítették és onnan több bünyelt elloptak. A megejtett nyomozás szerint a betörést a folyó hó 7., 8. és 10-én ott dolgozó Fehérvári Dezső bádógosmester 3 alkalmazottja Szücs Béla, Kákes Gyula és Mikula Péter követték el. Bodó rendőrfelügyelő kihallgatta őket. Mikula Péter tagadta a lopást, de a többiek, akiknél több revolver, fehérenmü és más bünyelt képező árukat találtak, beismerték. A tolvajsözöveget ellen az eljárást folyamatba tették.

* **Baleset.** Fehér Gábor mezőtelegdi gyári munkás, a sodronypályánál dolgozott s többedmagával csapófákkal egy kazán fenekét mozgatták meg. A mellé álló Orbán Istvánnak a csapófája eltört és Fehér Gáborra esett, kinek jobb vállsontját eltörte. A sérültet be szállították az Izr. Kórházba.

* **Az érzékeny polgármester-helyettes.** Bokor Pál szegedi helyettes polgármester, aki a nagybeteg Lázár György ügyeit is intézi, a város rendkívüli közgyű-

lésétől Wimmer Fülöp indítványára személyi pótlék címén 1200 korona tiszteletdíjat kapott. Bokor Pál erről a pótlék élvezéséről az egész városi tanács általános meglepetésére lemondott, azzal okolván meg elhatározását, hogy a közgyűlési határozatot nem egyhanguan hozták meg s így a megszavazott személyi pótlék reá nézve nem bírhat azzal az erkölcsi súllyal, amely őt az abban foglalt anyagi előny elfogadására indíthatná. A közgyűlésen ugyanis Koszó István ügyvéd, függetlenségi pártvezér, hűvel együtt a helyettespolgármester személyi pótléka ellen szavazott. Ez keserítette el annyira Bokor Pált, hogy inkább lemondott a személyi pótlékról.

* **Bosszuálló vetélytársak.** Bodó István 18 éves kismarjai legény tegnap este hazakísérte Kocsor Irma hajadon leányt. Ezért megharagudtak rá Tanó András és Kiss Elek, a leány udvarlói, akik nem jó szemmel nézték, hogy a leány szívesebben udvaroltat magának Bodó Istvánnal. A két vetélytárs szőlőkarókkal felfegyverkezve az utcán meglesték Bodót s úgy összeverték, hogy be kellett szállítani a biharmegyei kórházba.

Egy régi bűn regénye.

Keresik az elsikkasztott pénzt.

Körülbelül egy negyed századdal ezelőtt elkövetett bűneset szárait vette fel most újra a budapesti rendőrség. A régi bűnnek büntetőjogi oldala régen elévült már, illetve a bűnös kitöltötte a rá mért büntetést, de mivel az elsikkasztott pénznek akkor csak kis része került meg, a rendőrség azt hiszi, hogy most a többi részét is előkerítheti.

Mintegy 23—24 éve már annak, hogy a Kisbirtokosok Országos Földhitelezésénél Keller Agoston igazgató — akinek most a Királyi Pál-utcában van Berlitz-iskolája, 196.000 forintot sikkasztott.

A sikkasztást, úgy követte el, hogy a részvényekről duplikátumokat készíttetett, az eredetieket pedig eladta. Az így elsikkasztott részvények egy része a bank tulajdona volt, másik része azonban magánosok birtokában. Ezekkel úgy manipulált Keller igazgató, hogy márciusban, mikor a részvények beváltása véget bemutatták, kicserélte őket. Tudta, hogy így novemberig a dologra nem jöhetnek rá, mert csak novemberben volt a következő részvénybevéltés.

Májusban aztán lemondott állásáról Keller azzal az ürügygel, hogy örökölt és nem akar tovább dolgozni. Manipulációjára novemberben tényleg rájöttek és kiderült, hogy az intézet kerek 196.000 forinttal károsodott.

A rendőrség az intézet feljelentésére mindenfelé kerestette a megszökött igazgatót, de nem találta. Körülbelül három év múlva akadnak csak rá.

Amikor Keller a sikkasztás elkövetése után eltűnt, nyoma veszett a feleségének is.

Időközben Budapestre jött a család s az asszony itt megvakult. A napokban azután Kellerné feljelentést tett a rendőrségen gyermekei ellen, hogy ezek felhasználták az ő tehetetlen állapotát és ellopták az ő egész vagyonát.

Leitmann Dezső bank és keresk. irodája
Nagypiac téren, Gitye házban
megnyílt.

Mindennemü bank és kereskedelmi ügyek keresztülvitele a legrövidebb idő alatt.

Pénz közvetítés olcsó kamattal mellett.

Külön osztály: élet-, baleset-, tűz- és minden más egyéb biztosítások.

A rendőrség napok óta folytatja már a nyomozást az érdekes ügyben és Kellernének két gyermekénél — akik Budapesten laknak — házkutatást is tartott már ebben a dologban, de mindössze csak valami huszonötezer koronát talált. Maguk a gyermekek azt mondják, hogy édesanyjuk maga adta át nekik a pénzt megőrzés végett.

Az ügy azonban ezzel még nem fejeződött be és érdekes fordulatokra van kilátás.

* **Tánciskola.** Antalffy Margit saját táncintézetében Teleky-utca 3. szám alatt folyó hó 19-én, szerdán este 9 órakor kezd meg a tanítást a felnőttek részére. A tanfolyam 3 óra terjed. A deák kolon folyó hó 25-én kezdődik 7 órától 9-ig. Minden vasárnap délután és este nagy boszton gyakorló kolon van. Különórát a Tangó és bosztonból egyesek és csoportok a nap bármely szakában vehetnek. A beiratások és megbeszélések Teleky-utca 3. szám alatti táncintézetben eszközölhetők az emeleten.

Áruraktár leredukálása folytán

mélyen leszállított árak

Kossuth-utca
elején.

Kertész S. Sándor

női divatruházában.

Eladásra kerülnek a következő cikkek melynek minőségei elsőrendűek.

Kosztüm, ruha és bluz szövetek.

Selymek, bársonyok. Vászna, schiffonok, asztalneműek.

Posztó, szövet, vászon, plüsch, és csipke függönyök. Ágy- és asztal terítők. Szőnyegek. Mosóbarhetek, zephierek és kartonok. Kész női és férfi tehérműek.

Paplanok. Szőrme áruk.

Menyasszonyi kelengyék

Csipkék, himzések, harisnyák és bélésárúk és itt még sok föl nem sorolt árucikkek. Vidékre mintákat míg a raktár tart nagy készséggel küldök. Telefon az egész vidékre 10-30.

* **3 utcai szoba és mellékhelyiségből** álló lakás november hó 1-től kiadó, megtekinthető Schlauch-tér 30. hol a házmester nyújt bővebb felvilágosításokat. Leszámítoló és Jelzálogbank részvénytársaság.

* **Ingtalan eladás.** Nagyteleky-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

x **Szöllős-utca 12. sz. házban** több egyszoba s mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét a **most megnyílt Rácz és Vass női divatszalonban** készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Méréselt árak. Nagy Sándor-u. 17.

x **Ingyen javítjuk** a nálunk vásárolt harisnyákat. Állandó nagy raktár kész női, férfi és gyermek harisnyákban. Kötünk, fejelünk rendelés szerint, 24 fillértől kezdve a legfinomabb selyem harisnyáig. **Harisnyakötőde** Bartos és Társa (a Széchenyi-szállóval szemben Rákóczi-ut 10.) És a mi fő „Bartos harisnyája tartós.” Helyi és vidéki telefonszám 1359.

x **Matyok Péter tambura zenekara a Korona-kávéházban.** Ma és minden este a Korona-kávéházban hangversenyez közkívánatra **Matyok Péter** (Paganini) tambura zenekara teljesen újonnan szerződött tagokkal, a közkedvelt társulat magán- és duett számokkal működik közre. A gazdagon összeállított műsorból kiemelendő a közkedvelt **Gyöngyi** duett. A társulat tagjai: Kővári Rózsika, Kővári Boriska, Simon Juliska, Kósa Böske és Juhász Ilonka énekesnők. Naponta változatos műsor. Kezdeté este 8 órakor. Szabad bejelenés. Szíves pártfogást kér Matyok Péter karmester.

x **Tekintettel a rossz pénzüszonyokra** leszállítottam az árakat. 3 pár női harisnya 1 kor. 3 pár fegyházban kötött férfi harisnya 78 fill. 1 pár patent gyermek harisnya 26 fill. 6 darab fin. vászon kendő 80 fill. 1 m. sweitzi himzés 24 fillértől. 1 m. csipke 2 fillértől. 1 pár nyári keztyű 30 fillértől kapható **Ungerleider Salamonnál** Szent János-utca 4. sz. alatt.

x **Erdekében áll,** hogy megrendeléseivel felkeresse **Biró László** és **Tsa** urnői- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak. modern szabás, elsőrendű munka **Sal Ferenc** utca 17. Telefon 832 sz.

x **Az erdélyi kereskedelmi és automobilforgalmi r. t.** helybeni fiókja automobilonban, pneumatikokban, valamint az összes automobil-felszerelési és szükségleti cikkekben **Szilágyi Dezső-utca 6. szám** alatti (telefon 13-21.) telepén nagy raktárt tart. A cégnek modernül berendezett garages **Körház-utca 6. szám** alatt (telefon 13-52.) van, hol egy a helyi, mint az átutazó automobilon a legideálisabb garaget találják és egyúttal szükségleteiket is a legelőnyösebben szerezhetik be.

x **Farkas-féle parkett-pasta** tükör fényessé varázsolja parkettjeit! Kilója 2.40 kor. fél kilós próbadoz 1.20 kor. Kapható: **Farkas István Apolló Drogeriájában** Nagyvárad. Rákóczi-ut (Fő-utca) 7. B. Fröhlich hentes üzlet mellett.

Legszebb és legolcsóbb zománctáblák

Diósy Sománál

Telefon 839.

Telefon 839.

x **Két jogász sétál a városban,** szemben találják magokat egy régi ismerősükkal Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhethet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán**, passagé-kapu mellett.

x **Csodaszép mézédés csemege-szöllő!** Legoemesebb hazai és tiroli **fajalmák!** Óriási tiroli **maróni.** Valódi debreczeni **pároskolbász.** Kitűnő fehér és piros **hegyi-borok!** **MERTZ NÁNDOR** csemege-üzletében, Körös-utca, Telefon 448. sz.

x **Meghódította a hölgyeket** Mlle JULIETTE elsőrendű mellfűző különlegességeivel Szhnház-utca 4. Adorján palota (Emke mellett.) Telefon szám 827.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad, Beöthy Ödön-utca 1. szám. Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev-lap hívásra azonnal megjelenek.

FIGYELEM! Óriási választékok iskola szerekben csak **Klein Vilmos és Társa** cégnél találhatóunk u. m. író és rajzszerek, iskolatáska 36 fillértől, könyvszíjak 30 fillértől, továbbá fiú és leány intézetbeli fehérneműk, iskolai lüster és cloth kötények, gyermek esőernyők, fiú sapkák 30 fillértől, gyermekharisnyák 20 fillértől. Téli alsóruhák, iskola munkák és mindennemű kézimunka anyagok. Csődből vásárolt 1500 drb divatos parket blousche 2.50 fillért. 3000 elsőrendű férfi ing 2 koronától, galériók 20 fillértől, 30000 méter arefátyol 20 fillértől és minden e szakmába tartozó cikkek olcsón csak a fenti cégnél szerezhethetünk be, Rákóczi-ut 18.

x **Kossuth-utca 2. sz. alatti** volt Szihta-féle üzlethelyiség 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

„The Roosevelt Shoe“
amerikai cipők
12.50 és 16.50 kizárólag

Reichard Dezső
cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

Kováts Kálmán

mű-asztalos

Nagyvárad, Vámbáz-utca 33. (Gázgyárral szemben.)

Készít: egyszerű és mű-butórokat, teljes lakásberendezést, valamint mindennemű asztalos munkákat. Állandó raktár bel- és külföldi száraz anyagokból. Telefon 99. sz.

x **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük a n. b. rendelőinket, hogy Hatvany és Szentmihályi szücsök beltagja, Hatvany hosszabb külföldi tanulmányutról haza érkezett. Szíves pártfogást kérünk Hatvany és Szentmihályi szücsök, Nagy Sándor-utca 1.

x **Kolonba járó cipők** 3 koronától kezdve női párti fél cipők minden színben 5 koronáért, női chevrau vagy boksz cipők 7 kor., férfi chevrau v boksz cipők 8 kor., fiu boksz cipő 35-39 számig 7 kor., divatos kemény kalap 4 kor., calosrik, téli cipők, fehérneműek, uri divatickek legolc óbban beszerezhetők Feketésnél, Szent János utcán, Kis Pápa vendéglő mellett.

x **Óssi-tér 14. sz. házban** több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

x **Tölgyszőlőkaró** hegyezett, hasított 2 m. hosszban Berettyó-Széplak állomásról legalább egy waggon rakomány (cca. 4000 drb.) megrendelhető azonnali és későbbi szállításra a Polgári Takarékpénztár r. t. áruosztályánál Nagyvárad, (Kossuth-utca.) Telefon 11-95.

x **Jönnek a katonák,** vonatok, automobílok, babák, mikulások, ridickülök, nyakkendők, bárányok és ezerféle egyéb játékok karácsonyra a Párizsi Bazárba Sas alatt.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076.

x **Zombor Sándor** sebész-orvosi műszer, kötszer és testgyógyító gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villany erőre berendezett műhelyében készít mindenféle fém- és szőlőszőlést, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árban, levelekre válasz.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

x **Ujhelyi Róza** nőikalap üzletét Rimanóczy-utca (Kolosváry házba) Royal kávéházzal szembe helyezte át, hol eredeti párizsi modellekből állandó választék áll a hölgyközönség rendelkezésére, mit olcsóbb boltbér mellett rendkívül jutányosan árusít.

A legszebb

**Karácsonyi
kézimunkák**

Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglalva szájpadlás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, híd munkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

vizsgázott fogtechnikus.

N.-Varad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Csütörtök: János vitéz.

Péntek: István király. (Diszeloadás. Bihari Ákos és Gorup György báró fellépésével.)

Szombat: Gyimesi vadvirág.

Diszeloadás a színházban. Pénteken este nagyszabású diszeloadással üli meg a Szigligeti színház Katona József, a legjelesebb magyar drámaíró születésének évfordulóját. Az ünnepi előadás műsora a következő:

1. Ünnepi nyitás. Kerner Jenő karmester vezetésével játsza a 101-ik gyalogezred zenekara.

2. Értekezés Katona Józsefről. Tartja: dr. Vucskits Jenő főreáliskolai tanár.

3. Hol vagy István király? Eneki a színházi énekkar.

4. István, a magyarok első királya. Vitézi nézőjáték. Irta Katona József.

A történelmi dráma előadásában a címszerepet Bihari Ákos, a kiváló művész játsza és Aba Samu szerepében fellép Bihari tanítványa: báró Gorup György, aki Herczeg Ferenc Bizáncában aratott sikert a Szigligeti-színház színpadán.

Buda gyöngye. A legnagyobb, ebben az idényben még szinte nem is tapasztalt érdeklődéssel tekint a közönség a színház vasárnapi újdonsága, a Buda gyöngye bemutatója elé. Az új operette telve van a legszebb táncokkal, amelyeket művész coreográfiával Sz. Rajz Irén tanít be. Főérdeklődése — természetesen — a vasárnap bemutatónak, hogy a címszerepet F. Károlyi Leona urasszony játsza, aki azzal a szeretettel, amely a színpad iránt leküzdhetlenül él a lelkében, nap-nap mellett fáradhatatlanul vesz részt az ének, ensemble és táncpróbákban. A Buda gyöngye bérlés-szünetben kerül bemutatásra és a közönség fokozott érdeklődésére tekintettel, a színházi pénztár már megkezdte a jegyek árusítását, a bérlők jogait azonban szombaton délig fenntartja az igazgatóság.

Katóka. Amíg az operette-ensemble lázas buzgalommal tanulja a vasárnapi bemutatót: Buda gyöngyét, addig a drámai együttes hasonló lelkesedéssel készül a legközelebbi sikerre: Katóka Jantovich Jenő pompás színművének e hó 20-iki bemutatására. Katóka próbái is serényen folynak és Tóth Elek rendezése mellett, érdekes képet nyújt, hogy az egyes szerepek mint domborodnak ki, mint válnak egy harmónikus egészzé, amely teljességében, méltán igényt tarthat a közönség érdeklődésére. A címszerepet Polgár Mariska játsza.

IRODALOM

Uj Idők. A magyar krinolinról, ennek a festői viseletnek a bevonulásáról a szalonokba érdekes cikket találunk az Uj Idők legújabb számában. A lap élén Biró Lajos új társadalmi regényének: A szentlélek lovagjának folytatása van. Elbeszélést Szomaházy Istvántól közöl a lap, kiadja továbbá Herczeg Ferenecnek Előszavát, amelyet az idei Mikszáth-Almanach számára írt. Farkas Pál regényes rovata, Ernesto Biasca, Tábori Kornél cikke a régi pesti szobrokról (képekkel), egy cikk Benczur Gyuláról, továbbá Tolsztoj anyjáról, a Séták a nagyvilágban rovat keretében festői leírása a szuezi csatornának, Farkas Imre és Juhász Jenő verse és számos kép és vers tarkítja még a hetilap e heti számát. Az Uj Idők minden előfizetője ingyen kapja meg a Forradalom és Császárság című nagy, nyolc kötetes munkát, amelynek első kötetét már legközelebb szét is küldi a kiadóhivatal.

MULATSÁG

A micskei bál. A micskei római katolikus hitközség vasárnap igen szép sikerű mulatságot rendezett az ottani vendéglő nagytermében. A mulatságon megjelent a környék egész intelligenciája. Mint tudósítónk jelenti, a bál szép jövedelemmel is zárult és tekintélyes összeget hozott az iskola javára. A mulatság jó sikere Rosenberszky Gyula esperes-plebános fáradhatatlan buzgóságának az eredménye.

**IGAZSÁG-
SZOLGÁLTATÁS**

**A tintatartódobálók ügye
a budapesti Táblán.**

A képviselőházi 1910 március hó 21-én történt tintatartódobálásban Zakariás János, Mérey Lajos, Hoffmann Ottó és Beck Lajos részt vettek és ezért az ügyesség hatóság elleni erőszak és súlyos testisértés vétsége címén emelt vádat a képviselők ellen, de kiterjesztette a nyomozást Markos Gyula és ifj. Madarász József képviselőkre is. A budapesti büntetőtörvényszék ez év április 3-án s a következő napokon megtartott tárgyalás alapján Markos Gyulát, ifj. Madarász Józsefet és Mérey Lajost felmentette az összes vádak alól, a többi vádlottakat azonban súlyos testi sértés vétségében bűnösnek találta és ezért Zakariás Jánost egy hónapi fogházra és 500 korona pénzbüntetésre, Hoffmann Ottó és Beck Lajos képviselőket egyenkint 15-15 napi fogházra és 300 korona pénzbüntetésre ítélte.

A budapesti királyi ítélőtábla második büntetőtanácsa Ráth Zsigmond elnöke alatt tegnap tárgyalta ezt az ügyet. A referens Bakonyi Kálmán táblai bíró volt, a tanácsban meg Sziráky Barna szavazó bíró ül. A fűgyességét dr. Átányi József képviseli.

A déli szünet után a vádlottakat hallgatták ki. Az ítéletet csak ma fogják kihirdetni.

Ítélet a lótolvajok perében.

Tegnap tovább folytatta a kir. [törvény-
szék a lótolvajok ügyének tárgyalását. Egész
nap folyt a tárgyalás és a bíróság késő este
7 óra után hozta meg az ítéletet.

Marozsán Geroszint lopás büntetésében
mondták ki bűnösnek és elítélték 2 évi és
6 havi börtönre, a másodrendű vádlottat,
Kosztá Pált ellenben a lopás vádja és kö-
vetkezményei alól felmentették. Az öt or-
gazdát szintén elítélte a bíróság. És pedig
Panda Jánost 1 évi 6 havi, Marozsán Pász-
kot 6 havi és Sztoje Györgyöt 6 havi börtön-
re, Tomucz Geraszint 40 kor. pénzbüntetésre,
Nyekre Jánost pedig egy heti fog-
házra ítélte a bíróság.

Az elítéltek felebbezést jelentettek be
az ítélet ellen.

SPORT

A vasárnapi footballmérkőzés.

A vége felé járó őszi footballsaison egyik
legérdekesebb délutánja lesz a vasárnapi,
amikor közönségünk népszerű csapata, a NAC
fogja lezárni őszi bajnoki mérkőzését a deb-
receni NySC csapatával lefolytatandó küz-
delmével. A NAC tudvalevőleg eddig veret-
lenül áll a bajnoki lista élén s így méltóan
reprezentálja a kerület bajnokságát, amelyet
az elmúlt saisonban szintén veretlenül nyert
meg. E pozíciónak megtartása az idén nehe-
zebb, mert a kerület többi csapatai hatalma-
san feljavultak s különösen a NSE ujonnan
szervezett csapatában oly hatalmas ellen-
félre talált a NAC, amilyen erős team még
a vidéken soha sem állott ki a küzdelemre.
Mint hogy pedig a NAC ambicionálja a győ-
zelmet, így mindenképen erős és nivós küz-
delem lesz a bajnoki két pontért. A debre-
ceni csapat vasárnap délelőtt érkezik át s
délután fél 3 órakor lesz a bajnoki mérkő-
zés. Előzőleg a NAC II.—Törekvés I. barát-
ságos mérkőzése lesz.

KÖZÖNSÉG KÖRE.

Damjanich-utcai „sirámok.”

Vigadatok hős-utcai háztulajdonosok! Megint
kaptatok vagy kaptok majd valamit Ha így folytat-
ják a város jó urai, akkor ma-holnap a sok kapás-
tól — felkopik az állunk. Lássuk csak, mi mindent
kaptunk és kapunk a város jóvoltából.

Kaptunk először is a vásártér közelsége miatt
oly forgalmat, hogy heti és nagyvásáros napokon
az „életi kérés” miatt fülvédőkkel kellene járnunk,
mint az aviatikusoknak.

A forgalmas éleltségből eredőleg kaptunk és
kapunk továbbá olyan port (száraz időben), hogy
ha egyáltalán kimerészkedünk a nyílt utca sorára,
azt legfeljebb az autósokat megzúgonyító arc- és
szemvédőkkel tehetjük.

Sőt még valamihez jutunk a nagy forgalomból
kifolyólag, még pedig télen-nyáron, ob schön ob
Regen egyforma következetességgel mindenkor.

Hogy miről van szó, azt nem mondom meg,
de mélyen átérzve hallgatom Mignon édes keser-
gését a »blühende Zitronen« országáról, — én ismerem
az országot, wo die Zitronen blühen.

Ezt a dalt valaha ugyancsak kedveltem, most
oly nagyon is vegyes érzelmekkel hallgatom, amióta
forgalmas hős-utcánk lakója vagyok, mert holmi rej-
tett célzásokat sejtjek a délvidékért és viruló citromai-
ért sovárgó hangokban.

Nem csoda, hogy a nagy forgalom meghozta
még egy más, nem oly direkte szemléltető gyümöl-
csét is.

Ha nagy a forgalom — így okoskodtak a
bölcsek intézők — meg kell azt könnyíteni és azért

csináltattak (a könnyebb forgalomlebonyolítást céloz-
ván) nekünk még elérhető távolban ugyan, de meg-
közelíthetetlenül mégis elérhetetlen hídak,
amely talán meg is fog nyitni az Ur valamelyik
esztendőjében.

És ha már annyi jókban részesedtek hős-utcai
háztulajdonosok, csak természetes, hogy e helyzet-
javulástukat a legelterjedtebb világ nyelven is ki-
kellett fejezni s így megszületett — valóságos filis
ante patrem — az értékelmelkedési, a *betterment-
adó*. Jaj de betement! Mert az értékelmelkedés na-
gyon is bizonyos, de annál bizonyosabb a bet-
terment-adó.

És ez a »besser«, a ferbli-besszernél is proble-
matikusabb. Természetes az is, hogy e nagy adomány
édes terhét valamiképp enyíteni, elviselhetővé tenni akar-
ván — hisz ugyebár virággal — fával, ha aján-
dékba adjuk, nem sértünk meg senkit — porfogó
fákat szántak a hősök utcájának. Olyanok is lesz-
nek ezek a fák nyári időben, mint az ausztráliai
eukalyptusok: merő szürke gyász.

No de ugyebár csak természetes az is, hogy e
hosszu kapás-sorozat ellensúlyozásáról van aztán egy
és más, amit még nem kaptunk, mert hisz nyilván
... felesleges. Így pl minek a »citromok hazájá-
nak« csatornázás, elég érte az adót megfizetni. Hopp,
csak most kezdem érteni utcánk okos Mörickájának
azt a fogas találását, amivel egy idő óta üldöz:
»Bácsi, mi az, ami nincs és mégis megadóztatják?«
Most már tudom, hogy ez a »habos kávé hab nél-
kül«, ez a »lucus a non lucenelo« a mi utcánk esa-
tornaadója csatorna nélkül. Hisz fölérem én észszel,
hogy a miért bármi néven nevezendő ellenértéket
kapok, azt ki kell fizetnem. De hát városunkban a
protekciosok előbb kapnak csatornát és az árát
csak utólag még pedig részletekben hajtják be
rajtuk Mi hős-utcabeliek ellenben fizetjük már évek
óta előre a csatornaadót, de a csatornázást csak
utólag kapjuk. Ha kapjuk. Nü, hát nem vagyunk-e
mi protekciosok?

És ahol oly nagy a forgalom, mirt erre mife-
lénk, ott megint csak természetes, hogy az uttest is
forgalmasan romlik. De modern utcaburkolást a sok
egész és részletekben kapott adomány után igazán csak
a telhetetlenek kérhetnek s azért hát nem is ké-
rünk. No utcánk patronusa, hős Damjanich, ide
jőjön a Te szellemed a hős nevedről elnevezett
utca, ha csodát még nem látott! De ha kedves a
másvilági életed, csak arc-, szem- és fülvédővel (azt
is ajánlottam volna, hogy orrvédővel is) gyere. S
mégis — ha egyáltalán nem akarod, hogy a Te
utcad burkolata miatt a másik lábadat is el ne törd
— kerüld ki utcádat!

Egy bettermentes.

TÁVIRÁTOK

A mentelmi bizottság ülése.

Budapest, nov. 12.

Tegnap délután öt órakor a men-
telmi bizottság ismét ülést tartott és
ezen Ertsey Péter három rendbeli,
továbbá Mándy Samu és Hegedüs
Lóránt egy-egy összeférhetlenségi
ügyét tárgyalják.

Olasz hajó görög vizen.

Róma, nov. 12.

A Nápoly előtt veszteglő olasz hadiha-
jók távirati parancsot kaptak, hogy azonnal
menjenek a görög vizekre. A hajóhad két-
száz tengerészkatonaát vett fel és három óra
mulva utnak indult.

Titkos szövetség a Balkánon.

Bécs, nov. 12.

A Taegliche Rundschau jó forrásból
tudni véli, hogy Románia, Szerbia és Görög-
ország titkos szövetséget kötöttek Bulgária
és Törökország példájára a statuskvó fön-

tartása céljából. Bulgária állítólag vissza-
szeretné hódítani a Dobrudzsát és ezért lé-
tesítette Románia ezt a hatalmi szövetséget
a mely azonban érvényes albán zavargások
esetére is.

Ünnep X. Pius tiszteletére.

Budapest, nov. 12.

(Saját tudósítónktól.) A budapesti theo-
logia egyházirodalmi iskolája nagyszabású
ünnepélyt rendezett X. Pius pápa tiszte-
letére, amelyen részt vett Csernoch herceg-
primás, igen sok püspök és más kath. elő-
kelőség. A hercegprimás az ünnepélyen
nagyszabású beszédet mondott a pápáról.

Családi dráma.

Páris, nov. 12.

Tegnap az északi pályaudvaron,
mikor a legnagyobb volt a forgal-
lom, Brier, egy 74 éves ember-
négyszer rálőtt a nejeére, aki vére-
sen esett össze. A tömeg megakartta
lineselni s a csendőrök csak nagy
nehezen tudták megvédeni. Letar-
tóztatásakor azt mondotta, hogy
tettének oka családi viszály.

Elhunyt kuria bíró.

Marosvásárhely, nov. 12.

(Saját tud.) Bochkor Mihály kolozsvári
kuriai bíró, aki rokonai látogatására ide ér-
kezett, hirtelen összeesett és meghalt.

Hajószerecsétlenség Amerikában.

Newyork, nov. 12.

A Huson taván óriási vihar dühöngött.
Három hajó elsüllyedt és több százan a vízbe
fulladtak.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Októberi buza	— — —	11.—
Buza 1914. áprilisra	— — —	11.31
Októberi rozs	— — —	7.27
Áprilisi rozs (1914)	— — —	8.83
Októberi zab	— — —	7.94
Áprilisi zab (1914)	— — —	7.26 —
Tengeri 1914 májusra	— — —	6.33 —

Budapesti értéktözede.

Magyar hitelrészvény	—	815.—
Osztrák hitelrészvény	—	622.—
4 ^o /o-os koronajárudék	—	80.65
Osztr. magy. államv.	—	691.—
Jelzálogbank	—	417.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	508.—
Hazai bank	—	278.—
Magyar bank	—	531.25
Keresk. bank	—	3690.—
Rimamurányi	—	640.50
Salgótarjáni kőszén	—	732.—
M. Ált. Kőszénbánya	—	1018.—
Közuti vasut	—	622.75
Városi villamos	—	349.—
Adria	—	570.—
Atlantika	—	—

A szerkesztésért felelős

Dr. VUCSKICS GYULA.

Ha nincs megelégedve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujjat készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Új uriszabó üzlet.

Tisztelettel értesitem a nagyabecsiült közönséget, hogy ifj. Erdős Albert uralól f. év szeptember hó 16-án kiléptem, kinél mint szabász hosszabb ideig működtem.

Rákóczi-ut 19. sz. a.
uriszabó üzletet
nyitottam.

Az őszi idény beálltával vadász és sport ruhák és a legjobb lovagló britesz nadrágok kizárólagosan nálam készülnek. Ugyiszintén dísz magyar ruhák. Papi reverendák, urasági kocsisoknak dísz öltöny bármilyen formákban.

Nagyabecsiült pártfogásukat
kérve kiváló tisztelettel:

Szokolay Lajos.

A jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitűnő saját termésti borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **abonensek naponta felvételnek.**

Csemege és fűszerárak

elsőrangú és legelőnyösebb bevásárlási forrása

Kávé, tea, rum közvetlen behozatala; cukorka különlegességek; frissen megérkezett déligyümölcsök főzelékek és halárak nagy raktára

Özv. Kádár Jánosné
üzletében.

Vas- és réz- BUTOROK

még csak rövid
ideig mélyen le-
szállított árban
kaphatók

Tonk Emilnél

Rákóczi-ut 13. sz.

LÉVAI MÁRTON

r.-t.

sirkőraktára és
köfaragó telepe

Nagyvárad
Rákóczi-u. 20.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzó-lámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,
évi ámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

Különvonat

a Félix-fürdőből
Várad-Velence
és Nagy-Várad
állomásra.

Október 1-től minden este **8:06** perckor külön vonat indul a Félix-fürdőből, minek következtében a városi kiránduló közönségnek a gyors fürdő igénybevételére teljes 3 óra áll rendelkezésére.

Indulás: Nagyváradról: délután **4 óra 28** perckor Várad-Velencéről: **4 óra 38** perckor. **Érkezés** a Félix-fürdőbe **5 óra 06** perckor. **Vissza-utazás** este **8 óra 06** perckor.

Fürdők, pihenők, folyosók, éttermek mindig fűtve. Meghülés teljesen kizárva. Bentlakóknak penzio-rendszer. Fürdés, lakás, élelmezés heti 56 koronától. Posta, távirda, telefon egész éven át nyitva.

Csúz, köszvény, izületi lobok és mindennemű reumatikus bántalmaknál **évszázadok óta a Félix-gyógyfürdő kénes hév víz forrásait** kitűnő eredménnyel használják.

Melocco Péter cementárugár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad, fióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmanlyus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkö- és cementárugár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szak-szerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

Merza Kálmán

szijgyártó, nyerges és bőröndös mester

Nagyvárad, Szent János-utca 48. sz.

Raktáron tartok minden e szakmába vágó cikkeket, egymint: **disz- és igás-szerszámot**, nyerges és versenyostorokat. Kívánatra megrendelés után is készítek a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, **feltűnő szolid árak mellett.**

10.000 pár harisnya keül eladásra! alábbi olcsó árak mellett.

3 pár kötött zokni 78 fill., 3 pár csikos zokni 1 kor., 3 pár női harisnya 1 kor., 3 pár gyerek zokni finom 1 kor., 3 pár gyerek patent harisnya 1 kor. Flor és selyem harisnyák igen olcsón. Férfi ingek jó minőségben 1-94 kor., női ingek 1-94 kor. Zsebkendők drb. 6 fillértől. Nyakkendők, ridikülők 80 fillértől.

Klein Sándor és Társa
Rákóczi-ut 14.

Telefon 249.

Telefon 249.

Mezey János és Társa

NAGYVÁRAD, SZENT LÁSZLÓ-TÉR
ÉS TELEKI-UTCZA SARKÁN

elismert szolid fűszer és csemege üzletében

megérkeztek

a friss őszi és téli árak

u. m.: angol theák, thea-rum, thea-sütemények. Déli és hazai gyümölcsök. I-ső rendű fűszerárak, főzelék és conservek. Mindennemű csemegék, csemegeborok, pezsgők, bel- és külföldi cognac, likőrök, czukorkák nagy választékban. Faj-kávékeverék, gyorspörkölnön megpörköltve és meleg állapotban kiszolgálva. Őszi töltésű ásványvizek, forrás termékek, Pontos méret, **jutányos ár**, tisztán kezelt árak, ildomos és gyors kiszolgálás.

Téli bevásárlásra legalkalmasabb forrás.

A n. érd. közönség szíves pártfogását kérjük tisztelettel

Mezey János és Társa

1 lit. 1903. évi pecsenye-bor 1-20 K.

1 liter szalon petroleum 32 fillér.

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesitem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy **papi és civil ruha tökéletességét** át tanulmányoztam Budapesten, hogy a nagyságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki megrendelőnek elég egy minta reverenda beküldés, esetleg hívásra személyesen kiutazom.

Alkalmra bármilyen szalon ruha kölcsön kapható.

Alázatos tisztelettel

VAJNOVSZKY KÁROLY

papi- és polgári szabó.
Szent János-utca 82. (Saját ház.)

ALAPITTATOTT 1898-BAN.

Kálvária-utcán egy üres telek eladó.

MEYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kezelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Eredeti

Meteor kályhák,

kályhatálcák és ellenzők,

fa- és széntarték,

valódi porosz fűtőszén

házhöz szállítva 50 K° zsákokban

kimérve 100 K° 5 korona.

Tarsoly és Risztó

különlegességek vaskereskedése
Rákóczi-ut.